

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/148/2014
Identifikačné číslo spisu:	7014200214
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014200214.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: JUDr. A. K., nar. XY, bytom ul. F., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o starobnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. septembra 2014 č.k. 6Sd/11/2014-70, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. septembra 2014 č.k. 6Sd/11/2014-70 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: XY z 19.11.2013 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č.l. 3) odporkyňa podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) a podľa § 14, § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 100/1988 Zb.“). zamietla žiadosť navrhovateľa o prepočet priznaného starobného dôchodku.

2. Napadnuté rozhodnutie odporkyňa po citácii ustanovenia § 14 ods. 4 a § 21 ods. 1 písm. a) až d) zák. č. 100/1988 Zb. odôvodnila, že podľa potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-45.136-6/2013-VZ zo 17.05.2013 bol navrhovateľovi priznaný od 01. decembra 2010 výsluhový dôchodok a v súvislosti s tým bola započítaná navrhovateľovi doba výkonu základnej vojenskej služby od 01.10.1971 do 01.10.1973 (I. kategória funkcií), doba trvania služobného pomeru príslušníka

Policajného zboru od 01.11.1991 do 31. decembra 1999 (I. kategória funkcií) a od 01.01.2000 do 30.11.2010 (III. pracovná kategória), z toho v I. kategórii funkcií navrhovateľ získali dobu 10 rokov a 65 dní,

z čoho vyplýva odporkyni záver, že navrhovateľ v I. kategórii funkcií získal menej ako 20 rokov obdobia profesionálnej služby, preto nespĺňa podľa odporkyne podmienky uvedené v § 21 ods. 1 písm. c) zák. č. 100/1988 Zb. a nárok na starobný dôchodok dovŕšením 55. roku veku mu nevznikol, avšak nárok na starobný dôchodok vznikol navrhovateľovi dovŕšením dôchodkového veku 62 rokov, t.j. dňa 24.05.2013, na účely ktorého však nebolo možné započítať dobu služby navrhovateľa ako príslušníka Policajného zboru.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

3. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal dňa 14.01.2014 navrhovateľ opravný prostriedok (označený ako „Návrh na preskúmanie“) na adresu odporkyne, ktorá ho zaslala na Krajský súd v Košiciach.

4. Svoj opravný prostriedok navrhovateľ najmä odôvodnil tým, že ako štátny zamestnanec odvádzal dôchodkové poistenie do Sociálnej poisťovne v rokoch 1991 až 2004, čo mu pri výpočte starobného dôchodku nebolo zohľadnené.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa ust. § 250l a nasl. O.s.p. a zistil, že opravný prostriedok navrhovateľa nebol dôvodný, preto napadnuté rozhodnutie ako zákonné v zmysle § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

6. Krajský súd najmä upozornil, že navrhovateľ nesprávne vykladá právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaný v rozhodnutí sp.zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2012.

Naopak, podľa krajského súdu tým, že odporkyňa zohľadnila to, že pri výpočte výsluhového dôchodku priznaného navrhovateľovi od 01.12.2010 podľa zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli do tohto nároku započítané hore uvedené doby výkonu základnej vojenskej služby ako aj trvania služobného pomeru príslušníka Policajného zboru v I. kategórii funkcií a III. pracovná kategória, tak správne určila, že z toho v I. kategórii funkcií navrhovateľ získal 10 rokov a 65 dní.

7. Podľa krajského súdu navrhovateľovi vznikol nárok na starobný dôchodok dovŕšením dôchodkového veku 62 rokov (t.j. 24.05.2013), pričom na účely uvedeného nároku nebolo možné započítať dobu služby príslušníka Policajného zboru.

III.

Odvolanie navrhovateľa/stanoviská

A)

8. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 14.10.2014 (č.l. 75) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ v súlade s požiadavkou zákonodarcu zakotvenou v ustanovení § 205 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. výslovne ako dôvod odvolania uviedol ustanovenie § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.

Tento dôvod bližšie objasnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. s tým, že krajský súd sa uspokojil iba s tvrdením odporkyne, že ak v dobe od 01.11.1991 do 30.06.2002 bol vypočítaný výsluhový dôchodok, nemôže byť v tejto dobe vyplácaný aj odporkyňou tzv. výsluhový príspevok k starobnému dôchodku.

9. V úvode navrhovateľ vyslovil požiadavku, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil, v odôvodnení aby uviedol tri rozsiahle argumentačné dôvody a následne uložil odporkyni povinnosť „Na základe získaného prehľadu reálnych odvodov mesačne za obdobie od 01.11.1991 do 30.06.2002, ktoré boli odvedené do Všeobecného penzijného systému Soc. Poist'ovne prepočítať výšku SD stanovenú rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. XY zo dňa 13.08.2013“.

10. Následne odvolací súd rekapituluje odvolacie námietky navrhovateľa v stručnom prehľade:

- od 01.11.1991 do 30.06.2002 bol navrhovateľ v služobnom pomere MV SR, t.j. jeho zamestnávateľ odvádzal zrážky dôchodkového poistenia z jeho mesačného služobného príjmu do všeobecného penzijného systému Sociálnej poisťovne Bratislava (ďalej len „VPS“), a to ako bežnému občanovi,
- do systému VPS mala byť z jeho mzdy odvedená suma vo výške 195 807 Sk, pričom odporkyňa sa len uspokojila s tvrdením že navrhovateľ nespĺňa požiadavku 15 rokov a I. kategóriu,
- poukázal na oznámenie odporkyne z 18.07.2013 o predĺžení lehoty na vybavenie o ďalších 60 dní, avšak už 13.08.2013 bolo vydané napadnuté rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku,
- odporkyňa nemá záujem zistiť výšku odvodov mesačne za roky od 01.11.1991 do 30.06.2002,
- obdobie od 30.06.2002 do 31.12.2010 nie je potrebné skúmať, nakoľko odvody od 30.06.2002 už neboli odstúpené do VPS ale na ŠU MV SR, a tiež
- listom z 22.05.2014 požiadal MV SR o oznámenie výšky odvodov mesačne za roky od 01.11.1991 do 30.06.2002, ktorý materiál s prehľadom zrážok odstúpil na krajský súd.

B)

11. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 06.11.2014 (č.l. 85) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje odporkyňa za relevantné, krajský súd správne zistil skutkový stav veci a náležite právne posúdil vec, navrhovateľovi bola zhodnotená celá doba dôchodkového poistenia, t.j. aj obdobie namietané navrhovateľom od 01.11.1991 do 30.06.2002, ktorá mu nebola zhodnotená na určenie sumy výsluhového dôchodku priznaného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

12. Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala podľa ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdiť rozsudok krajského súdu ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

14. Najvyšší súd sa stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených odporkyňou. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj opravného prostriedku, ktorým sa navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia odporkyne, je právna otázka, už raz zhodnotené obdobie je možné zhodnotiť aj v iných systémoch dôchodkového poistenia.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

15. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa vo svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

16. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je rozsudok krajského súdu o nevyhovení opravnému prostriedku navrhovateľa a o potvrdení napadnutého rozhodnutia, preto Najvyšší súd ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

17. Najvyšší súd z rozsudku krajského súdu zistil (viď bod č. 6), že krajský súd sa vo svojom odôvodnení zaoberal posúdením vplyvu právnych názorov Najvyššieho súdu, ktoré boli publikované v rozhodnutí sp.zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2012. V uvedenej súvislosti krajský súd podporil argumentáciu odporkyne tým, že pri výpočte výsluhového dôchodku navrhovateľa boli započítané aj doby, na ktoré navrhovateľ poukazuje vo svojej nesúhlasnej argumentácii, a tak správne určila, že z toho v I. kategórii funkcií navrhovateľ získal 10 rokov a 65 dní.

Naopak navrhovateľ v odvolaní už brojí proti nedostatočnému vyhodnoteniu skutkového stavu (viď § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), nakoľko odporkyňa pri posudzovaní jeho žiadosti o prepočítanie priznaného starobného dôchodku (uvedený inštitút prepočítania dávky dôchodkového poistenia sa Najvyššiemu súdu okrem iného javí ako cudzí) sa vôbec nezaoberala obdobím od 01.11.1991 do 30.06.2002 z pohľadu odvodov vykonaných v prospech odporkyne. Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd venoval relevancii uvedeného odvolacieho dôvodu.

18. Na prvom mieste Najvyšší súd uvádza, že predmetom prieskumu je napadnuté rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa vykonať prepočet jeho starobného dôchodku, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím odporkyne č. XY z 13.08.2013 od 24.05.2013, t.j. odo dňa, kedy navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek 62 rokov.

19. Ako správne krajský súd konštatoval, odporkyňa vychádzala z obsahu potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SPOU-OSZ-45.136-6/2013-VZ zo 17.05.2013. Z uvedeného potvrdenia vyplýva, že pre nárok na výsluhový dôchodok, ktorý bol navrhovateľovi priznaný týmto ministerstvom od 01.12.2010 podľa § 38, § 39, § 58 a § 60 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, bola popri iných dobách započítaná aj doba trvania pomeru navrhovateľa od 01.11.1991 do 30.06.2002 (ako I. kategória funkcií, resp. čiastočne ako III. pracovná kategória).

20. Hoci navrhovateľ bez adekvátnej podpory v právnych ustanoveniach namieta, že argumentácia krajského súdu vychádzajúca z toho, že ak v dobe od 01.11.1991 do 30.06.2002 bol vypočítaný výsluhový dôchodok, nemôže byť v tejto dobe priznaný výsluhový príspevok k starobnému dôchodku, neobstojí, tak Najvyšší súd je opačného názoru.

Doby poistenia, a v prejednávanej veci je celkom nedôvodné, či poistné odvody boli platené na účet odporkyne, sa môžu započítať iba raz na účely stanovenia výšky dávky dôchodku - v prejednávanej veci

ide o nárok navrhovateľa, ktorý bol uplatnený v súvislosti s výsluhovým dôchodkom. Potom správne odporkyňa, a s ňou aj krajský súd vyslovili právny názor, že na nárok navrhovateľa na starobný dôchodok už raz započítané (t.j. právne skonsumované) doby poistenia nie je možné znovu započítať. Takýto postup nepodporuje ani navrhovateľom uvádzaný rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 7So/138/2011 zo dňa 15. augusta 2012. Preto Najvyšší súd nemohol odvolacím námietkam navrhovateľa vyhovieť.

V.

21. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľom uvádza, že napadnuté rozhodnutie má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že navrhovateľ nespĺňa zákonné podmienky pre zmenu (prepočítanie) už priznaného starobného dôchodku.

Počas konania Najvyšší súd mu z dostupných zdrojov nezistil a ani mu nebolo účastníkmi naznačené, resp. nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť, popri prípade výskyt skoršej judikatúry, od ktorej by sa tento rozsudok odkláňal.

22. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp.zn. 7So/138/2011, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

23. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 (resp. 2) v spojitosti s § 250k ods. 1 subsidiárne § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

Podmienkou pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia je ich doloženie do spisu počas konania alebo dovyčíslenie v 3 -dňovej lehote po vyhlásení rozsudku. V prípade iných trov konania úspešného žalobcu / odporcu mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia.

24. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).